

Handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling

Dokumenttyp:	Handlingsplan
Beslutad av:	Rektor (2020-09-21)
Gäller för:	Brunnsgårdsskolan
Giltig fr.o.m.:	2020-09-21
Dokumentansvarig:	Rektor Brunnsgårdsskolan
Senast reviderad:	2020-09-21
Senast granskad:	2020-09-21

Brunnsgårdsskolans vision

- En trygg skola där alla kan lära sig.

Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet handlar om att undanröja risker för att barn/elever ska bli utsatta för kränkande behandling eller diskriminering. Det ska förebygga att barn kränks, diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter.

På vår skola har vi skapat ett samsynsdokument. Det beskriver våra grundläggande strukturer för arbetet med eleverna i det dagliga arbetet under skoldag och fritidstid. Det är ett förhållningssätt som ska leda till att alla elever på skolan ska skapa tilltro till sin egen förmåga och nå så långt som möjligt i sin kunskapsinhämtning.

Vi ser eleverna som "våra" elever. Alla elever är allas ansvar.

I samsynsdokumentet ingår även:

Rastvärdar

På rasterna finns vuxna på skolgården. Vi har olika uppdrag under olika tider på dagen.

Rastaktiviteter

Varje dag finns det ett schema för elever i F-3 med rastaktiviteter de kan delta i. Eleverna kan få hjälp av vuxen att sätta igång leken.

Pedagogisk lunch

En pedagogisk måltid är att ge tillfälle till samvaro mellan vuxna och barn. Den bidrar till att ge barnen en positiv upplevelse av måltider och en naturlig inställning till mat. På vår skola har vi även matråd tillsammans med kostenheten 1g/termin. Kommunen erbjuder gratislunch till vårdnadshavare 1g/läsår och elev.

Klassråd

Vi genomför regelbundet klassråd i klasserna. Eleverna ges möjlighet att diskutera och påverka skolan. En träning i demokrati.

Elevråd

Vi genomför elevråd 2 gånger per termin. Elevråden förbereds i respektive klass med frågor som bland annat rör trygghet och trivsel på vår skola. Det är en möjlighet för eleverna att påverka skolan.

Fritidsråd

På vårt fritidsråd ges eleverna möjlighet att ta upp vad de tycker om verksamheten, påverka vilka aktiviteter vi ska ha på fritidshemmet samt vad vi ska köpa in för material.

EHT

Som en del av det förebyggande elevhälsoarbetet följs elevernas närvaro/frånvaro upp i vårt elevhälsoteam.

Tillgänglig lärmiljö

På vår skola har vi en grundläggande struktur för hela skoldagen. Denna tydlighet gör att alla elever ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt utifrån sin förmåga.

Utvärdering av läsåret 19/20

Under läsåret har vi haft rastaktiviteter för hela skolan. En fritidspedagog har ansvarat för aktiviteterna. Utvärdering på klassråd och elevråd visar att eleverna uppskattat aktiviteterna och att det alltid finns mycket att göra på rasterna. Klassens kvalitetsrapport visar även att en majoritet av eleverna på skolan trivs när det är rast och att man känner sig trygg i skolan och på fritidshemmet.

Hösten 2019 fick skolan en gagarink. Den har varit väldigt populär och används dagligen av både skola och fritidshem.

Rastaktiviteter kommer att fortsätta för år F-3.

Klassens kvalitetsrapport vt-20:

Demokrati och värdegrund: Totalt antal 90

Fråga	0	1	2	3	4
Jag känner mig trygg i skolan	0	0	1	8	81
Jag känner mig rättvist behandlad av lärare och andra vuxna på skolan	0	0	0	3	87
Jag trivs när det är rast	0	0	0	10	80
Jag kan påverka hur jag ska visa vad jag lärt mig	0	0	0	11	79

Demokrati och värdegrund: Fritidshemmet: Totalt antal 68

Fråga	0	1	2	3	4
Jag känner mig trygg på fritids	0	1	0	3	64
Jag känner mig rättvist behandlad av de vuxna på fritids	0	0	0	2	66
Jag trivs på fritids	0	1	4	4	59
De vuxna på fritids lyssnar på mig	0	1	1	4	62

Lärande och kunskaper: Totalt antal 90

Fråga	0	1	2	3	4
Det är bra stämning på lektionerna	0	0	0	14	76
Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen	0	0	0	6	84

Lärande och kunskaper fritidshemmet: Totalt antal 68

Fråga	0	1	2	3	4
Jag har möjlighet att få vara i lugn och ro på fritids	0	2	5	12	49
På fritids får vi skapa t.ex. måla, bygga, snickra och pyssla	0	0	0	4	64
Jag använder digitala verktyg på fritids	0	9	12	22	25

Deltagit i utvärderingen

Elever:

- klassens kvalitetsrapport
- klassråd
- elevråd
- fritidsråd

Personal:

- APT

Främjande aktiviteter läsåret 20/21

Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat.

Mål

Vi vill att alla elever på skolan och i fritidshemmet är medvetna om betydelsen av ett vårdat språk.

Aktivitet

- Vi arbetar med dilemmafrågor om språket och språkets betydelse för att vi ska förstå varandra och för att kunna undvika /lösa konflikter
- Vi förebygger konflikter/kränkningar kopplat till etnicitet genom aktiviteter i klasser och i fritidshemmet.
- Vi synliggör våra aktiviteter i en aktivitetskalender.

Uppföljning

Uppföljning sker med eleverna genom:

- klassens kvalitetsrapport
- klassråd /elevråd /fritidsråd

Uppföljning sker med personalen vid:

- APT

Resultat

- Antalet kränkingsärenden kopplat till språk är lägre läsåret 20/21 än föregående år.
- Eleverna uppger i klassråd/elevråd/fritidsråd att språkbruket bland elever på skolan har förbättrats jämfört med föregående år.

Ansvarig

All personal i skola och fritidshem

Mål

Vi vill att alla elever på skolan känner sig trygga på rasterna och att alla kan hitta en meningsfull aktivitet

Aktivitet

- Vi har rastvärdar på rasterna som har överblick över skolgården och vad som händer
- Vi arbetar regelbundet med regler för spel och lekar på skolan.
- Vi fördelar planerna på ett tydligt sätt mellan klasserna
- Vi genomför aktiviteter med elever ur olika klasser för att skapa en vi -känsla

Uppföljning

Uppföljning sker med eleverna genom

- klassens kvalitetsrapport
- klassråd
- elevråd

Uppföljning sker med personalen på

- APT
- Teammöte
- EHT

Resultat

- Eleverna uppger i klassråd/elevråd/fritidsråd att man är trygg på rasterna och att det finns roliga saker att göra.
- Klassens kvalitetsredovisning visar att eleverna på vår skola är trygga på skolan och trivs när det är rast.

Ansvarig

All personal på skolan

Aktivitetskalender ht-20

Månad:	Aktivitet:
Augusti	<ul style="list-style-type: none"> Kompisar: Filmer/ diskussionsfrågor Lekregler: Vi arbetar med reglerna i klasserna
September	<ul style="list-style-type: none"> Vi arbetar med våra ordningsregler i klasserna Trygghetsgrupper: För att skapa relationer mellan elevgrupper har olika klasser aktiviteter tillsammans.
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> Vi arbetar med språket: Konflikthantering. Bra och dåliga sätt att lösa en konflikt
November	<ul style="list-style-type: none"> IKT dag: "Vett och etikett på nätet"
December	<ul style="list-style-type: none"> Julpysseldag:

Rutiner för akuta situationer

Bakgrund

Enligt Skollagen 6 kap. 10 § är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Följande riktlinjer förtydligar ansvarsfördelningen mellan rektor och huvudmannen. Arbetet i de olika verksamheterna ska präglas av en nolltolerans mot kränkningar.

Anmälningsskyldighet

Varje lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller diskriminering i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur har anmälningsskyldighet till huvudmannen.

Utredningsskyldighet

Skolan är skyldig att utreda händelsen så fort det kommit till skolan kännedom att det förekommit kränkningar eller att något barn känner sig kränkt. Utredningen inriktas på att bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att förhindra fortsatta kränkningar.

Utredningen blir av vikt för att huvudmannen ska kunna vidta relevanta åtgärder och för att dessa ska ha effekt.

I vissa situationer kan det vara tillräckligt att genom några frågor för att få händelsen klarlagd och därigenom utagerad. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om det framgår att händelsen varit bagatellartad. I andra mer komplicerade fall av kränkningar kan utredningsskyldigheten bli mycket långtgående och omfatta fler barn eller elever samt personal.

Huvudmannen måste få kännedom om uppgifterna för att utredning ska kunna inledas och eventuella åtgärder vidtas. Huvudmannen är även skyldig att skyndsamt se till att en anmälan utreds.

Barn- och utbildningsnämnden i Vetlanda har delegerat ansvaret att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling till rektor. Utredningen anmäls till barn- och utbildningsnämnden, för att nämndens ledamöter ska få information om hur ärendet har utvecklats.

Rutin och ansvarsfördelning

I normalfallet gäller följande:

1. När en lärare eller annan personal får kännedom om/misstänker att ett barn är utsatt för kränkande behandling eller diskriminering sker **omedelbart** en anmälan till rektor.
2. Rektor lämnar anmälan till barn- och utbildningskansliet, som diarieför ärendet. Kopia på anmälan läggs i elevakten
3. Rektor utreder **skyndsamt** omständigheterna kring den uppgivna kränkningen eller diskrimineringen. Utredningen belyser allsidigt vad som inträffat samt omfattar både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den som har blivit utsatt.
4. Utredningen ska leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Utredningen lämnas till barn- och utbildningskansliet, kopia läggs i elevakten.
5. Utredningen anmäls också till barn- och utbildningsnämnden, där den noteras i protokollet som ett delgivningsärende.

Undantag

I det fall ett barn är utsatt för *långvarig kränkande behandling eller trakasserier* eller *då personal är inblandad*, överlämnas utredningsansvaret till verksamhetschef grundskola och därefter vidtas de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Utredningen anmäls också till barn- och utbildningsnämnden, där den noteras i protokollet som ett delgivningsärende.

Lagar och styrdokument

I Skollagen kap 6, i läroplanen för förskolan kap 1 och 2.1, samt i Diskrimineringslagen regleras arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skollagen kap. 6

I 6 kapitlet skollagen finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Det innebär att huvudmannen för en förskola är skyldig att se till att det i varje förskola bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det dels genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling, dels årligen upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever samt en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Det finns i 6 kapitlet skollagen också regler om förbud mot kränkande behandling och repressalier och om skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Barn ska vara delaktiga i arbetet med planen mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kap. diskrimineringslagen. Här regleras förskolans skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder som omfattar alla diskrimineringsgrunder. Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet,
- Religion eller annan trosuppfattning,
- Funktionsnedsättning,
- Sexuell läggning
- Ålder

Här finns också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Det har också införts en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet av pojkar på förskolan. (diskriminering)
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. (trakasserier på grund av kön)

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon måtta med tramset." Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. (diskriminering och trakasserier)

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. (diskriminering)
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. (trakasserier)

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans förskollärare säger "Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?" (trakasserier)
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av förskollärarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. (trakasserier)

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. (diskriminering)
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom "Snubbelfot". Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder (trakasserier)

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en "äcklig" storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. (trakasserier)
- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit "den andra tantens" namn. (diskriminering)

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. (trakasserier)
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra barnens pappor. Agnes blir sårad när de andra barnen skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. (trakasserier)

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.

- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Ytterligare information och stöd

Skolverket

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/vardegrundsarbete-viktigt-for-studiero>

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Diskrimineringsombudsmannen

<https://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/#Kapitel3-Aktiva-atgarder-Utbildning>

<https://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/skolans-riktlinjer-och-rutiner-mot-trakasserier/>

Övriga

Salmsson & Ivarsson. *Normkreativitet i förskolan*. Olika förlag (2015).

Definition av begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden från skolverket.

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Det är huvudman eller personal som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier sker mellan elever.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Skolverkets allmänna råd, *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012